T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/232
KARAR NO : 2024/406
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 61/1-(l) maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın,aracın trafikten men edilerek otoparkta muhafaza altına alınması işleminin de dava konusu yapılması nedeniyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : A.D
Davalı : İzmir Valiliği (İzmir İl Emniyet Müdürlüğü)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, adına kayıtlı 35 AD ... plakalı aracı hatalı park ederek 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 61/1-(l) maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle tesis edilen, ancak tarafına usulüne uygun olarak tebliğ edilmeksizin kesinleştiğinden, vergi dairesince tahakkuk ettirilen 463 TL trafik para cezası ve fer'isinin iptaline; aracın 08/11/2023 tarihinde trafikten men edilerek otoparkta muhafaza altına alınması işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İzmir 1. Sulh Ceza Hakimliği 01/02/2024 tarih ve D.İş No:2024/266 sayılı kararı**ile, idari para cezası ve aracın trafikten men tutanağının iptali talebinin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun usulden reddine karar vermiş, karara itiraz edilmesi üzerine, İzmir 2. Sulh Ceza Hakimliği 14/02/2024 tarih ve D.İş No: 2024/1192 sayılı kararı ile, itirazın kesin olarak reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Her ne kadar KYTK na göre düzenlenen idari para cezası Hakimliğimizce itirazen incelenen kararlardan ise de; aracın trafikten men edildiği aracın trafikten men işleminin iptali isteminin idari yargının görev alanına girdiği, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27/8 maddesine göre "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak İdarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte İdarî yargı merciinde görülür." hükmü de dikkate alındığında ve Uyuşmazlık Mahkemesinin aracın geçici olarak trafikten men edilmesine ilişkin davaya bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğuna ilişkin 08/04/2013 tarih ve 2013/74-495 sayılı kararı ve Yargıtay 19.CD. 2016/806-17910 E-K sayılı kararı gözetildiğinde muterize idari yargının görev alanına giren trafikten men işlemi uygulandığı, itirazın idari yargı merciinde incelenecek işlemlerden olduğu, Sulh Ceza Hakimliğimizce incelenecek taleplerden olmadığı anlaşılmakla; 5326 sayılı kanunun 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun usulden reddine..."*

3. Davacı, bu kez aynı sebebe dayanmak suretiyle, kesinleştiğinden vergi dairesince tahakkuk ettirilen trafik para cezasının iptali ile ödenen 463 TL trafik para cezası ve 46,30 TL fer'isinin iadesine; aracın 08/11/2023 tarihinde trafikten men edilerek otoparkta muhafaza altına alınması işleminin iptali ile aracın çekilmesi sonucu ödenen 556 TL çekici ve otopark ücretinin idareden tazmin edilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. İzmir 4. İdare Mahkemesi 27/03/2024 tarih ve E.2024/387 sayılı hasım düzeltme kararı ile, davanın doğru hasım olan İzmir Valiliği husumetiyle incelenmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin (1-c) fıkrası gereğince gerçek hasım olarak tesbit edilen İzmir Valiliğine bu kararla birlikte tebliğ edilmek suretiyle dava dosyasının tekemmül ettirilmesine karar vermiştir.

5. **İzmir 4. İdare Mahkemesi 25/04/2024 tarih ve E.2024/387 sayılı kararı**ile, davacı hakkında hatalı park nedeniyle uygulanan trafik para cezası ile yine hatalı park nedeniyle aracın otoparka çekilmesi işleminin 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda bu işlemlere itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, bu kapsamda dava konusu uyuşmazlığın idari yargı yerinde

çözümlenmesine hukuken olanak bulunmadığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, adına kayıtlı 35 AD ... plakalı aracı hatalı park ederek 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 61/1-L maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle tesis edilen trafik para cezası ile aracın 08.11.2023 tarihinde trafikten men edilerek otoparka çekilmesi işleminin iptali istemiyle Sulh Ceza Mahkemesi Hakimliğine itiraz edildiği, İzmir 1.Sulh Ceza Mahkemesi Hakimliğinin 01/02/2024 tarih ve 2024/266 Değişik İş sayılı dosyasında uyuşmazlığın çözümünde İzmir idari Yargı merci görevli olduğu gerekçesiyle başvurunun usulden reddine karar verildiği, bu karara yapılan itirazın İzmir 2.Sulh Ceza Mahkemesi Hakimliğinin 14/02/2024 tarih ve 2024/1192 Değişik İş sayılı kararıyla kesin olarak reddedildiği, akabinde, davacı tarafından, adına kayıtlı 35 AD ... plakalı aracı hatalı park ederek 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 61/1-L maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle tesis edilen trafik para cezası ile aracın 08.11.2023 tarihinde trafikten men edilerek otoparka çekilmesi işleminin iptali ileödenen 463,00-TL trafik para cezası ve 46,30-TL fer'isinin iadesi ile aracın çekilmesi sonucu ödenen 556,00-TL çekici ve otopark ücretinin idarece tazmin edilmesi istemiyle Mahkememize işbu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, yukarıda yer alan veriler ışığında, davacı hakkında hatalı park nedeniyle uygulanan trafik para cezası ile yine hatalı park nedeniyle aracın otoparka çekilmesi işleminin 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu işlemlere itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, bu kapsamda dava konusu uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

Bu durumda, yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, iş bu uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."

6. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, İzmir 4. İdare Mahkemesince dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

7. İzmir 4. İdare Mahkemesi 07/05/2024 tarih ve 2024/387 sayılı üst yazı ile, görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle adli yargı dosyası temin edilmeksizin, dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiş, Mahkememizce adli yargı dosyası temin edilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Park etmenin yasak olduğu yerler ve haller"* başlıklı 61. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Taşıt yolu üzerinde;

...

l) Park etmek için tespit edilen süre ve şeklin dışında,

...

Park etmek yasaktır.

(Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 1.800.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. (Ek cümle: 1/7/2005-5378/31 md.) (o) bendinin ihlâli hâlinde para cezası iki kat artırılır.

Yasaklara aykırı park edilmiş araçlar trafik zabıtasınca kaldırılabilir.

Yasaklanan yerlerde ve hallerde park edilmiş olan araçların hangilerinin hangi şartlarda, kaldırılıp götürüleceği, götürülme sırasında zarara ve ziyana uğratılmaması için alınacak önlemler ile kaldırma ve götürme giderlerinin tahsili usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

Kaldırılıp götürülen araçların giderleri ile verilen ceza, sürücüsü veya sahibince ödenmeden araç teslim edilmez.."

9. 2918 sayılı Kanun'un *"Tescil plakasına göre tutanak düzenlenmesi"* başlıklı 116. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 25/6/1988 – KHK – 330/8 md.; Aynen Kabul: 31/10/1990-3672/7 md.) Trafiği tehlikeye düşürecek, engel olacak şekilde veya yasaklanmış yerlerde park etmiş araçlara veya trafik kural ve yasaklarına aykırı davranışları belirlenmiş bulunan, karayolları ağırlık kontrol mahallerinde işaret, ışık, ses veya görevlilerin ikazına rağmen tartı sistemine girmeden seyrine devam eden ve sürücüsü tespit edilemeyen araçlara tescil plakalarına göre ceza veya suç tutanağı düzenlenir.

Para cezasının ödenmesi gerektiği hallerde trafik kaydında araç sahibi olarak görülen kişiye cezayı ödemesi için posta yoluyla tebligat yapılır, bu şekilde tebliğ edilemeyen tutanaklar ilgili tahsil dairesinin ilân asmaya mahsus yerinde liste halinde ilân edilir, ilân tarihini takip eden otuzuncu gün tebligat yapılmış sayılır ve bu cezalar 114 ve 115 inci maddelerde belirtilen şekilde takip ve tahsil olunur."

10. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

12. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyasının gönderilmediği, mahkememizce adli yargı dosyasının temin edildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 61. maddesinin birinci fıkrasının (l) bendinin ihlal edildiğinden bahisle tahakkuk ettirilen, 463 TL trafik para cezasının ve fer'isinin iptali ile aracın 08/11/2023 tarihinde trafikten men edilerek otoparkta muhafaza altına alınması işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

17. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

18. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda iseuygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği

işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

19. Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuzgörev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarınınkaldırılmasına karar verilmiştir.

20. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği ancak idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aracın trafikten men edilerek otoparka çekilmesi kararı da (kaldırılıp götürülen araçların giderleri ile verilen ceza, sürücüsü veya sahibince ödenmeden araç teslim edilmeyeceği) verildiği ve bu kararın da her iki yargı kolunda dava konusu edildiği anlaşılmaktadır.

21. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 61. maddesinin birinci fıkrasının (l) bendi uyarınca verilen idari para cezası ve aracın trafikten men edilerek otoparka çekilmesi kararına karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak;İzmir 4. İdare Mahkemesinin 25/04/2024 tarih ve E.2024/387 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 4. İdare Mahkemesinin 25/04/2024 tarih ve E.2024/387 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

07/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN